

23. juli 2024

EM2024/52

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om hvilke opgaver De Grønlandske Huse løser i dag og derudover skal redegørelsen indeholde anbefalinger til den fremtidige organisering, herunder ansvar og funktion.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Den første grønlandsk hus blev stiftet i 1972 i Aarhus, altså for 52 år siden. Den i Aalborg og i Odense for 51 år siden i 1973 og den sidste og fjerde i København for 50 år siden i 1974.

Under G-60 politikken, som følge af danifiseringen, skete stiftelsen af de grønlandske huse som følge af at grønlænderne skulle til Danmark for at uddanne sig.

Til et ukendt land, og til et folk som på deres levevis og kultur er helt ukendt. Måske blev de grønlandske hjem stiftet for at få de udsendte bedre oplevelser og levevilkår.

Hvad angår de unge grønlændere som rejste for at uddanne sig og for dem der af forskellige grunde midlertidigt bor i Danmark, er de grønlandske huse stiftet som steder hvor grønlænderne skulle henvende sig, være sammen, mødes og hvor de modtog rådgivning.

Dengang var forholdene radikalt anderledes end forholdene i dag, man kunne ikke ringe, der var ingen internet, man kunne ikke lave opkald gennem facetime og messenger. Der var kun brevforbindelse, man kunne sende fragt gennem skibe eller man kunne tage kontakt med familien i Grønland via telegram.

I dag er det os grønlændere der finansierer de grønlandske huse. Man kan ved at slå op i Finansloven se, at man i år i 2024 bevilger 20,3 mio. kr. og næste år 20,4 mio. kr.

Finansieringen er sammensat som 50 % fra uddannelsesområdet, 40 % fra socialområdet og de resterende 10 % fra kulturområdet.

Det vil sige, at omkring 10 mio. kr. for uddannelser, for rådgivning af de studerende og 8 mio. kr. for socialområdet, for de grønlændere der er flyttet til Danmark, er flyttet midlertidigt og som modtager hjælp fra det offentlige eller for dem der har behov for rådgivning, og de resterende ca. 2 mio. kr. benyttes for det kulturelle område.

Ved indførelsen af Hjemmestyreordningen i 1979, blev vi lovgivningsmæssigt forpligtet til at finansiere drift af de grønlandske huse, men i 2009 da Selvstyreordningen blev indført, var vi ikke længere lovgivningsmæssigt forpligtet til at finansiere drift af de grønlandske huse. Det var noget jeg

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

som Naalakkersuisoq for uddannelser, kultur, idræt og kirke fandt ud af, under mine undersøgelser af området.

Derfor mener jeg, at tiden er kommet til at vi skal debattere organiseringen og finansieringen af de grønlandske hjem. For vi må foretage ændringer.

Fordi; for det første er behovene for de grønlandske hjem anderledes end for 52 år siden og behovene er betydeligt mindre. For det andet har vi brug for midlerne herhjemme.

Mindst 8 millioner kroner vi benytter på det sociale område må hentes hjem. Mindst 8 mio. kr. skal arbejde her i landet. 8 mio. kr. eller større skal hentes hjem igen; for vi har brug for dem for at styrke uddannelses-, kultur- og idrætsområdet.

Hvis vi har haft ønsker om ikke at forværre de sociale indsatser, så må vi rette henvendelse til den danske regering. Vores sociale udgifter må dækkes af danskerne. De sociale udgifter på omkring 8 mio. kr. må den danske regering dække.

Vi skal til at debattere om alt skal køre som det plejer eller om vi skal foretage ændringer? Skal vi have så mange grønlandske huse? Eller kan vi skære ned på antallet? Er tiden ikke kommet til at nogle af disse bevillinger hentes hjem og i stedet bruges her i landet?

Jeg mener at tiden er moden til at vi sammen debatterer dette.
Tak

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Det administrative arbejde med redegørelsen forventes at være svarende til 1 årsværk af en AC-fuldmægtig, det vil sige omkring 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for private erhvervsliv:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.